



СДРУЖЕНИЕ „ПАРТНЬОРИ – ДУПНИЦА”

ДОКЛАД ЗА НАГЛАСИТЕ И ОЧАКВАНИЯТА НА МЛАДИТЕ ХОРА В ДУПНИЦА И РЕГИОНА ПО ОТНОШЕНИЕ СЪЗДАВАНЕТО НА МЛАДЕЖКИ ЦЕНТЪР В ГРАД ДУПНИЦА

**ФУНКЦИИ, ВИДОВЕ ДЕЙНОСТИ И
ИНИЦИАТИВИ, КОИТО ДА ПРОВЕЖДА**

Дупница

Януари, 2012

Този доклад е изготвен с подкрепата на Тръста за гражданско общество в Централна и Източна Европа и Институт „Отворено общество” – София. Изразените в него становища са на авторите и не отразяват непременно мнението на подкрепилите го организации.

Съдържание:

Въведение	стр.	2
1. Защо осъществяваме кампанията и този доклад?	стр.	3
1.1 Аргументи, основаващи се на статистически данни.	стр.	3
1.2 Аргументи, основаващи се на специфични социални нагласи на младите хора.	стр.	4
1.3. Аргументи, основаващи се на съответствие на идеята за изграждане на Младежки център с обществените визии за развитието на младежки дейности.	стр.	5
2. Социална среда на младите хора в община Дупница	стр.	11
2.1. Статистически данни	стр.	11
2.2. Образователни, културни, спортни институции, предоставящи възможности за развитие на младите хора на територията на община Дупница.	стр.	12
3. Анализ на проучване, проведено с качествени и количествени методи, за нагласите и очакванията на младите хора, относно визията за изграждане на Младежки център на територията на община Дупница.	стр.	13
3.1. Изследването чрез метода на фокус-групите	стр.	14
3.2. Количествено проучване на нагласите и предпочитанията на младите хора	стр.	22
4. Визия на концепцията „Младежки център“ на територията на Община Дупница.	стр.	29
4.1. Структура на дейностите, които центърът ще предлага и материална база, необходима за осъществяването им.	стр.	29
4.2. Относно екипа за осъществяване дейностите и управлението на Младежки център – Дупница.	стр.	31
4.3. Публичност и информация за дейностите на Младежки център	стр.	32
4.4. Центърът като партньорска инициатива на местните власти, неправителствения сектор и младежите.	стр.	33
4.5. Източници на ресурс за създаване на центъра и обезпечаване на неговите дейности.	стр.	33
4.6 Обобщение	стр.	35

Въведение:

Докладът за нагласите и очакванията на младите хора в Дупница и региона по отношение създаването на Младежки център в град Дупница (включително по отношение на видовете дейности и инициативи, които да провежда) е изготвен в процеса на изпълнение на проекта „Застъпническа кампания за създаването на Младежки център в град Дупница“. Проектът се изпълнява от сдружение „Партньори – Дупница“ в сътрудничество с Младежки консултативен съвет – Дупница и благодарение подкрепата на Тръста за гражданско общество в Централна и Източна Европа и Институт „Отворено общество“ – София. Изготвянето на този документ е изпълнение на специфична цел № 1 на цитираната застъпническа кампания, а именно – да проучи, обобщи и представи публично нагласите и очакванията на младите хора в Дупница и региона за създаването на Младежки център в град Дупница.

Настоящият доклад за изпълнявания проект е част от цялостната дейност осъществявана до този момент от сдружение „Партньори-Дупница“, което от 2006-а година насам работи за подобряване качеството на живот на децата и младежите в Дупница чрез осигуряване на подкрепа и създаване на условия за личностното им развитие.

Докладът описва ситуацията, в която започнахме и проведехме кампанията, обобщава методите на провеждане и данните от качествено и количествено проучване на мнението на младите хора в община Дупница и региона на възраст от 13 до 25 години и формулира визията за изграждане, структуриране и обезпечаване на дейностите и управлението на евентуален Младежки център в град Дупница.

Структурата на документа изразява убедеността ни, че чрез нея се изгражда обективна представа за всички детайли и особености на средата, в която се появи, разви и би се осъществила идеята за създаване на Младежки център в град Дупница.

1. ЗАЩО ОСЪЩЕСТВЯВАМЕ КАМПАНИЯТА И ТОЗИ ДОКЛАД?

Важно да кажем, че започнахме кампанията след като опитът и информацията ни за социално-икономическите проблеми на младите хора показаха тяхното съответствие с популярните и ползвани в България дефиниции за уязвима група в неравностойно положение: специфична проблематика, икономическа и социална зависимост, ограниченост на възможностите за социално участие и социално развитие, риск от изключване¹. Като имаме предвид, че целевата прогноза на Националния статистически институт, посочена в Националната стратегия за младежта 2010-2020², показва, че до 2020 година броя на младите хора ще намалява, особено рязко във възрастовата група 15-24г., изградихме хипотезата, че Младежки център е адекватна на нуждите на обществото социална дейност. Аргументите, които посочваме се основават на статистически данни, специфични социални нагласи на младите хора, съответствие на идеята с обществените визии за развитието на младежки дейности:

1.1. Аргументи, основаващи се на статистически данни.

1.1.1. Нараства процентът на младите хора, които употребяват алкохол, младежите в България заемат най-високия дял на пушачите в Европа, не намалява употребата на наркотици и психотропни вещества от младежи. На местно ниво, тези данни се допълват от докладите на Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетни лица, както и с данните от аналитичната част на Общинската стратегия за закрила на детето 2009-2014.

1.1.2. Достъпът до формално и неформално образование, професионално образование и обучение, информация и

¹ „Бяла книга: ефективна подкрепа чрез социални услуги за уязвимите групи в България. Основни принципи.“ Стратегически документ на платформа „Социални политики“. Институт „Отворено общество“. София. 2009.

² http://www.mon.bg/opencms/export/sites/mon/left_menu/documents/strategies/strategy_youth_2010-2020.pdf

консултиране на младите хора в малките населени места и селските райони е ограничен.³

1.1.3. Намаляват привлекателните възможности за икономическа активност и професионална реализация на младите хора в малките населени места и селските райони.

1.1.4. Младите хора в България са сред най-късно влизащите в пазара на труда в сравнение с другите държави от ЕС.

1.1.5. Въпреки използването на традиционни и нови подходи при провеждане на образователната политика, към момента в България 14 % от учениците отпадат от системата на средното образование.

1.1.6. Достъпът до информация на младите хора все още ограничен. Публичните услуги в подкрепа на младите хора все още не са с необходимото качество и не достигат до всички нуждаещи се, особено до младите роми и младежите в малките населени места.

1.2. Аргументи, основаващи се на специфични социални нагласи на младите хора.

1.2.1. Младите хора проявяват значителен интерес към спортните клубове и фен клубовете на професионалните отбори. Напоследък много привлекателни за младежите започват да стават танцовите клубове, където те отиват от една страна, за да спортуват, а от друга - да се забавляват и да открият среда за социално общуване.

1.2.2. Младите хора предпочитат да се изиявяват в неформални среди – събирания с приятели, спортни мероприятия, интернет клубове, интернет форуми и чатове. Мисленето сред младите хора за гражданската инициативност като „нещо безсмислено и губене на време“ е сериозна заплаха за демократичните механизми в бъдеще.

1.2.3. Ценността на доброволчеството все още не се познава широко от младите хора. Неразвити са механизмите за публичното подпомагане на младежкото доброволчество като важна проява на солидарност и гражданска активност и форма за неформално учене.

³ Цитираните в точка 1.1.2; 1.1.3. и 1.1.6 заключения на НСМ 2010-2020 намират индивидуално измерение в думите на участниците във филма „Младата Дупница“, приложен към настоящия доклад.

1.2.4. Популярността и признаването на неформално обучение са ограничени.

1.3. Аргументи, основаващи се на съответствие на идеята за изграждане на Младежки център на територията на община Дупница с обществените визии за развитието на младежки дейности.

1.3.1. Общински план за развитие на община Дупница – 2005 – 2013 година. Развитие на младежки дейности и спорт се предвижда в мярка 3.4, а развитие на аматьорското изкуство, включително на детското и младежко творчество, според проявения обществен интерес – в мярка 3.8 към специфична цел 3 от Приоритет 2 „Повишаване грижите за жителите на общината“ на цитирания документ. ОПР включва самостоятелна програма „Образование и младежки дейности“, която предлага мерки предвиждащи изграждане на мрежа от училищни посредници и създаване на социален съвет за посредничество с фокус върху ромските деца, създаването на програма за ученици от горния курс за адаптирането им към пазара на труда и повишаване на гражданската им култура и предвидените в точка 18 възможности за извънучилищни занимания и подготвка на децата и учениците. Дейности насочени към включването на заинтересованите обществени страни в създаването на благоприятна за младите хора в общината среда са заложили в програмите „Инфраструктура и благоустрояване“ и „Усъвършенстване на обществените отношения“. Фокусът при всички програми е върху подобряване на сградния фонд и материалната база за спорт и образование. Общинският план за развитие посочва провеждане на специализирани програми за квалификация и обучение на безработни младежи като компонент от Програма „Заетост“, а създаването на мултикултурен център с фокус върху включването на млади хора от всички етнически и културни групи в региона е записано в Програма „Култура“. Ключово разбиране за необходимост от постоянна квалификация и преквалификация на зетите, особено младите безработни, както и ранно професионално ориентиране се изразява на много места в плана за развитие, което улеснява всички заинтересовани страни в провеждането и планирането на мерки за включващи и привличащи дейности, ориентирани към младите хора. Няма изготвена междинна оценка за изпълнението, от която да

посочим препоръки за последващо действие и публични намерения в областта на младежките дейности, включително Младежки център.

1.3.2. Стратегията за развитие на област Кюстендил до 2015 година залага мерки за подобряване достъпа до образование и насърчаване участието на младите хора в младежки и спортни дейности към приоритет IV – специфична цел 4.4 . Публикуваната през март, 2011 междинна оценка за изпълнението на стратегията казва по отношение изпълнението на цитираната цел: „Изпълнението на мерките в рамките на Специфична цел 4.4 заслужава положителна оценка с оглед значителния брой стартирали и изпълнени проекти в сферата на образователната инфраструктура и подобряване на качеството на образованието и човешките ресурси, но те не са достатъчни, особено в контекста на новите изисквания и предизвикателства. С оглед на горните констатации и важността на този приоритет за цялостното развитие на областта цялостната оценка за напредъка на изпълнението на тази цел се определя като ограничен.“ На страницата на областна администрация⁴ вече е публикувана таблицата за отчетите на общинските администрации по изпълнение на младежката политика, изисквани от Националната стратегия за младежта.

1.3.3. Планът за развитие на Югозападния район за планиране предвижда мерки за подкрепа и повишаване на младежката активност в обществения живот и насърчаване на инициативи на младежи и младежки групи чрез инвестиции в образователна инфраструктура, развитие на отворена система за професионално обучение и учене през целия живот, развитие на чуждоезиковото обучение и уменията за работа с информационни технологии, подобряване на достъпа до образование. Всички те са елемент от Приоритет III – Подобряване качествата на жизнената среда и условията за живот. Междинната оценка за изпълнение на плана от октомври 2010 подчертава „ясна необходимост от по-конкретно адресиране на бъдещите мерки към специфичните

⁴ <http://www.kn.government.bg>

икономически и социални проблеми на района, в контекста на общите структурни предизвикателства пред развитието ...и ..определяне на механизъм за подкрепа на местни инициативи и конкретни проекти за развитие на районите за целенасочена подкрепа, подкрепен със средства от държавния бюджет”.

1.3.4. Програмата за управление на настоящето българско правителство описва в глава „Образование и политика за младите хора” създаване на нови програми за младежки дейности и стимулиране на неформалното образование и гражданската активност. Предвижда се координиране на програми за развитие на младите хора, за професионално ориентиране, младежко предприемачество, мобилност, здравословен начин на живот, насърчване на младежкото доброволчество, подобряване на младежката инфраструктура и определяне статута на младежкия работник. Програмата визира изграждане на програмен и проектен капацитет в младежките организации и администрацията чрез развиване на младежки консултантски центрове.

1.3.5. Националната програма за развитие на младежта 2011 – 2015 година. Програмата има индикативен годишен бюджет нарастващ от 800 000 лева за 2011 година до 1 800 000 лева за 2015 година. Финансирането на дейности ще бъде на програмен принцип чрез Националния център „Европейски младежки програми и инициативи” към Министерство на образованието, младежта и науката. Програмата говори за многосекторен подход във всички области от значение за младите хора – образование, социално включване, пазар на труда, здравеопазване и така нататък. Начинът на финансиране се регламентира с цитираната вече Наредба №4. Направена е уговорка, че средствата ще зависят от възможностите на републиканския бюджет. Седемте приоритета на програмата са насочени в области, които проучването ни, изяснено в подробности по-долу, посочва като области на необходимост и ограничения за местната младежка общност и които залагаме, в тази връзка, в работата на Младежкия център. Предвиденото осигуряване на вече изградената система от младежки информационно-консултативни центрове в страната чрез тази програма дава основание да допускаме възможност за подкрепа на

инициативата за изграждане на Младежки център в Дупница и през нея.

1.3.6. Национална стратегия за младежта 2010-2020. Основните стратегически цели на този документ са: Създаване на благоприятна, насърчаваща и подкрепяща среда за качествена професионална реализация на младите хора в България; Улесняване на достъпа до качествени услуги за специална подкрепа на пълноценното личностно и обществено развитие на младите хора в съответствие с потребностите и интересите им. Превенция на социалното изключване на младежи в неравностойно положение – младежи в специализирани институции; младежи с увреждания; младежи, напускащи специализирани институции; младежи, страдащи от различни зависимости; бивши затворници и други групи младежи в риск; Развитие на доброволчеството сред младите хора като движеща сила за личностно развитие, мобилност, учене, конкурентоспособност, социално сближаване, солидарност между поколенията и формиране на гражданско самосъзнание; Осигуряване на възможности за пълноценно участие на младите хора в гражданския живот и за приобщаването им към основните демократични ценности и стандарти; Създаване на привлекателна среда за развитие на младите хора в малките населени места и селските райони.

Основните принципи, на които гради подхода си Националната стратегия са: участие на младите хора, интеграция на политиките и многосекторен подход, децентрализация на политиките, равнопоставеност и отзивчивост. Той разписва ролите на основните държавни институции, местните власти и младежките организации в изпълнението на задачите по постигане на поставените цели. Финансирането на дейностите насочени към младите хора е фокусирано върху подобряване на уменията на свързаните с младите хора организации да привличат ресурси чрез проекти, упоменати са републиканския и общинските бюджети, както и действащите оперативни програми и програма „Младежта в действие“ (за периода до 2013 година).

1.3.7. Нужно е да отбележим, че в процеса на изпълнение на застъпническата кампания и изготвянето на настоящия доклад започна общественото обсъждане на проекта на Закон за младежта (ноември 2011), а през септември 2011 бе

обнародвана Наредба №4 / 03.09.2011 (ДВ, брой 71/13.09.2011) за условията и реда за финансово подпомагане на младежки дейности на министъра на образованието, младежта и науката. Двамата документа са в изпълнение на Националната стратегия за младежта 2010 – 2020, приета през октомври, 2010 от Министерски съвет. В процес на обсъждане е и проект на Закон за доброволчеството (ноември 2011). Казваме това, тъй като с тези документи се променя съществено рамката за планиране, осъществяване и наблюдение на дейностите насочени към младите хора, като се въвеждат национални дефиниции за младежки дейности, младежки работник, доброволчество, младежка организация и т.н. Общата цел в тези документи е регулиране на обществените отношения и разпределяне обществените отговорности при решаването на задачите свързани с успешното социално включване и пълноценно обществено участие на младите хора. Очакването е да бъдат синхронизирани усилията на ангажираните обществени страни и посочени ресурсите, с които да се обезпечат услуги и дейности подпомагащи и насърчаващи създаването на стимулираща и включваща обществена среда за младите хора. Акцент в цитираните проекти и стратегия е прякото включване на младежите в планирането и изпълнението на дейности и политики ориентирани към младите хора. В този смисъл се променят начините за изпълнение на политиките насочени към младите хора на местно и регионално ниво.

Всички посочени от нас аргументи обосновават идеята, че изграждането на Младежки център на територията на община Дупница е необходима и адекватна на социалните нужди обществена структура, която би благоприятствала в голяма степен социалното включване на младите хора и гарантирала социалната стабилност на обществото.

Досегашната дейност на сдружение „Партньори-Дупница“, изразяваща се в осъществяването от нас над 10 проекта и инициативи в областта на младежкото и детско социално и гражданско включване логично ни подсказаха идеята, че център за млади хора, в който те да се учат или да получават необходимата информация и консултация в съчетание със занимания, които предизвикват интереса им и позволяват изявата им, е правилен подход за преодоляване на част от

установените проблеми. **Успешната интеграция в структурата на едно общество (базирана на всички нейни компоненти - икономически, политически, културни, социални...)изисква подход, който дава възможност за изпълнение на взаимните ангажименти между социална група и общество, за да бъде спазен принципа на солидарността. Младежкият център би бил място, от което младите хора могат да „говорят високо” пред и със обществото по отношение на всички засягащи ги теми. В този смисъл, той би могъл да даде възможност за формиране на аргументирани позиции на младите по отношение на местните и регионални, а също и национални политики, би спомогнал за изграждане на мотивация по отношение на социални инициативи, които ги засягат пряко, както и източник на подкрепа за дейното им участие в обществените дебати на фона на общата социална и политическа апатия на младите поколения. Силни аргументи в полза на тази идея са и данните, които, към момента на планиране на кампанията, добави аналитичната част на Националната стратегия за младежта 2010 –2020.⁵**

Наред с гореизложените аргументи трябва да отбележим включеното в доклада проучване на нагласите и очаквания на младите хора в Дупница, което кореспондира с цитираните програмни приоритети и позволява изграждането на визия за функциите, дейностите и структурата на Младежки център, които в най-голяма степен биха задоволили необходимостта от място, благоприятстващо социалното включване на младите хора.

Тези факти ни дават основание да очакваме, че държавата, чрез регионалните и местни власти би изпълнила ангажимента, който обществото е заявило писмено (НСМ 2010-2020, стр.3) за оказване на подкрепа, осигуряване и развитие на грижи за младите хора като „най-важна национална кауза” и основателно

5

би подкрепила осъществяването на Младежки център на територията на община Дупница, защото подобна инициатива би се възприела като навременна, полезна и необходима.

2.СОЦИАЛНА СРЕДА НА МЛАДИТЕ ХОРА В ОБЩИНА ДУПНИЦА

2.1.Статистически данни

По данни на НСИ⁶ от преброяване 2011, в община Дупница живеят 8836 деца и младежи на възраст от 10 до 29 години. 2160 от тях живеят в 16-те села на общината, а 6676 – в град Дупница. Хората в посочената възрастова група представляват 19.64 на сто от населението на общината. Отчетената спрямо последното официално преброяване през 2001г. Тенденция за намаляване на броя на младите хора в национален мащаб важи и за региона на Дупница.



Младите хора на възраст от 15 до 29 години са 6896 души. 53% от тях са икономически активни. Заетите в тази възрастова група са 41%. Учащите млади хора от 15 до 29 години са 26%, а безработните – 12.3%. Заети само с домашни или семейни задължения са 7.3% от младите хора на възраст от 15 до 29 години. 38% от младите хора на възраст от 20 до 29 години имат брак или съжителстват без

⁶ <http://www.nsi.bg>

брак. 3.8 на сто от младежите във възрастовата група 15 – 19 години живеят с брак или на семейни начала.

2.2.Образователни, културни, спортни институции, предоставящи възможности за развитие на младите хора на територията на община Дупница.

2.2.1.Образователни услуги за младите хора в община Дупница предлагат единадесет основни училища, три професионални гимназии, едно средно общообразователно училище, една гимназия, една вечерна гимназия и Професионален колеж по спорт и здраве.

Извън системата на народната просвета, младите хора в Дупница и региона могат да придобиват и подобряват чуждоезиковите си умения в четири центъра - езиков център „Алфа“, школата за чуждоезиково обучение към читалище „Зора“, училища „Европа“ и езиковите курсове към Териториалната организация на НСТ – Дупница.

2.2.2. Според регистъра на Националната агенция за образование и обучение, в гр. Дупница и общината има 7 центъра за професионално обучение с актуална регистрация, където младите хора след 18 години биха могли да подобрят или сменят професионалната си квалификация. Няма регистриран център за информация и професионално обучение, който би могъл да се ползва от младежите на възраст под 18 години.

*В тази връзка е важно да споменем, че според данните на регистъра на НАПОО в България има 930 действащи центъра за професионално обучение и само 8 центъра за информация и професионално ориентиране.

2.2.3. На територията на общината има 13 регистрирани читалища. Публична информация за ежегоден прием на деца и младежи в дейности развиващи уменията им в областта на изкуствата или знанията им в обучителни курсове има само за читалище „Зора 1858“.

2.2.4. На територията на община Дупница има 18 спортни клуба, повечето от които са включени в обединен спортен клуб „Марек“ – неправителствена организация. Целта ѝ е да развива масовия спорт в региона. Останалите от клубовете работят за високо спортно майсторство. Развитието и осъществяването на спортни дейности в община Дупница се подпомага от сравнително добра спортна база: Спортна зала, лицензирана за осъществяване на спортни дейности (1250м² ; 640 седящи места); стадион „Бончук“, лицензиран спортен

обект (площ-81 декара; 20 000 места; масивна двуетажна трибуна); стадион за бейзбол и софтбоул- лицензиран спортен обект за провеждане на национални и европейски състезания (2 игрища); спортна база на открито е изградена и в парк „Рила“ (открити плувни басейни с платен достъп). За нуждите на местните спортни клубове се ползва спортната база в 3 училища на територията на града, както и 3 салона в търговски сгради в централната градска част. В рамките на града към ноември 2011 популяризират дейността си и 5 частни фитнес-салона.

* Закритият басейн в ОУ „Св.Климент Охридски“ не функционира към момента

3.АНАЛИЗ НА ПРОУЧВАНЕ, ПРОВЕДЕНО С КАЧЕСТВЕНИ И КОЛИЧЕСТВЕНИ МЕТОДИ, ЗА НАГЛАСИТЕ И ОЧАКВАНИЯТА НА МЛАДИТЕ ХОРА, ОТНОСНО ВИЗИЯТА ЗА ИЗГРАЖДАНЕ НА МЛАДЕЖКИ ЦЕНТЪР НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ДУПНИЦА

Осъществяваният от Сдружение „Партньори-Дупница“ проект „Застъпническа кампания за създаване на Младежки център в град Дупница“, подкрепен от Тръста за гражданско общество в Централна и Източна Европа и Институт „Отворено Общество“- София, има за основна цел създаването на Младежки център, чийто най-общи функции ще бъдат социалното и икономическо приобщаване на младите хора в региона на Дупница, във време на криза. В този смисъл най-важните задачи на проекта са изследването с качествени и количествени методи на мненията и нагласите на респондентите за необходимостта от такъв център и предмета на неговата дейност. Подобно изследване би дало ясна представа за спецификата на очакванията на респондентите относно функциите, дейностите и организацията на структурата на Младежки център, който най-адекватно би благоприятствал личното им включване към социалната, икономическа и политическа структура на обществото.

В тази връзка сдружение „Партньори-Дупница“ проведе изследване с качествени (фокус-групи) и количествени (анкета, проведена онлайн) методи, чиято цел е да дефинира и детайлизира мнението на респондентите за специфичните потребности на тяхната социална група.

3.1. Изследването чрез метода на фокус-групите беше проведено на 11 октомври 2011г. В Кръглата зала на Община Дупница. Дискусиите във фокус-групите имаха за цел да бъде събрана обективна информация във връзка с провежданата застъпническа кампания, като по този начин бе търсена възможност за оформяне на гледища по отношение на създаването и функционирането на Младежки център в Дупница. Плурализъмът на мненията във фокус-групите благоприятства изграждането на смислови полета, които следвайки определена логика, могат да изградят визия за дейността и функциите на този център.⁷ Това дава възможност да се начертае в най-общ вид рамката на целесъобразни действия, допринасящи за социалната и икономическа адаптация на младите хора в община Дупница във време на криза.

По-конкретно проведените срещи с фокус-групите имаха за цел да наберат емпирична информация, с която да бъдат потърсени отговори на следните въпроси:

- **Съществува ли необходимост от Младежки център на територията на община Дупница?**
- **Каква функция да изпълнява този център и какви дейности да развива?**
- **Имат ли представа участниците от понятието „доброволчество“ и необходима ли е доброволческа дейност в община Дупница?**
- **Биха ли участвали младежите в работата на Младежкия център, колко време биха отделили за подобен вид дейност и срещу какво заплащане?**

Подбора на участниците във фокус-групите даде възможност да бъдат обхванати различни социални групи и на тази база да бъдат диференцирани различните интереси на младите хора, живеещи на територията на община Дупница.

В проучването с метода на фокус-групата взеха участие 19 младежи, които оформят типичния възрастов и социален

⁷ http://www.1oflads.com/doc/article/143/Mladezhki%20Center_analiz%20focus%20grupi.pdf

профил на младежите, живеещи на територията на община Дупница: (I фокус-група - младежи на възраст от 19 до 26 години; II фокус-група - младежи на възраст от 19 до 26 години*; III фокус-група – младежи на възраст от 17 до 18 години)

*младежите са определени като принадлежащи към рискова група, поради отпадането им от образователната система или непосредствен риск от отпадане към момента на провеждане на изследването;

** трима от младежите са от ромски произход (малцинственият произход по дефиниция се обвързва с повишени рискове за социално изключване)

Таблица 3.1.1. Профил на участниците в трите фокус-групи.

	№	Пол	Възраст	Социален статус
I фокус група	1	мъжки	19	Строителен работник
	2	женски	26	Безработна
	3	женски	25	Безработна
	4	женски	23	Управител
	5	женски	23	Управител търг. обект
	6	мъжки	25	Сътрудник продажби
	7	мъжки	19	ученик
II фокус група	8	мъжки	17	ученик
	9	женски	16	ученик
	10	женски	18	ученик
	11	женски	16	ученик
	12	мъжки	16	ученик
	13	мъжки	17	ученик

III фокус група	14	мъжки	18	ученик
	15	мъжки	17	ученик
	16	мъжки	17	ученик
	17	женски	17	ученик
	18	мъжки	18	ученик
	19	мъжки	17	ученик

Основни резултати от проведените дискусии с фокус-групите:

Всички младежи, участвали в трите фокус-групи изразиха категоричното мнение, че съществува необходимост от Младежки център на територията на Община Дупница.

Тъй като проучването има за цел да установи специфичните потребности на младежите от различни социални групи, във връзка с тяхната социална адаптация, при проведените фокус-групи се оформиха следните основни тенденции по отношение функциите на Младежкия център:

- **Младежите от трите фокус-групи изтъкнаха нужда от място, където да се срещат и общуват със свои връстници, както и да дискутират актуални теми;**
- **Младежите изразиха необходимост от място, където да получат информация по въпроси, свързани с професионалното им развитие, както и информация за различни спортни и културни събития, провеждани на територията на общината;**
- **Като важна функция на Младежкия център младежите посочиха превантивните мерки по отношение на зависимостите;**
- **Изтъкната беше необходимост от гражданско обучение, допълващо училищното образование;**
- **Младежите смятат, че трябва да бъдат инициирани и координирани различни общественоползвателни инициативи, свързани с екологични, културни, спортни и социални дейности.**

По отношение на дейностите, осъществявани от Младежкия център, всяка от групите открие различни видове дейности, които до известна степен отразяват и различния социален статус на участниците в трите фокус-групи.

Младежите от I фокус-група (младежи на възраст от 19 до 26 години) изразиха мнението, че центъра не бива да развива много дейности, а броя им трябва да бъде между три и пет. В дискусиата обаче се оформи виждането, че дейностите трябва да имат комплексен характер, за да задоволяват потребностите на голям брой младежи, както и да бъде гарантирана общодостъпност и приобщаване на широк кръг от хора. Най-важните дейности, които младежите изтъкнаха са: дейности, свързани със създаване на контакти и консултации, улесняващи бъдещата им професионална реализация (оформи се мнението центъра да предлага професионално ориентиране при избор на ВУЗ, както и необходимостта от гражданско обучение); културна дейност, която ще има за цел не само занимания с различен вид хобита, но и ще възпитава интерес към различни видове културни събития, към тази дейност те причисляват и организирането на различни видове фестивали; спортна дейност, която също включва организирането на състезания и турнири между различни училища и клубове; социална дейност, включваща организиране на образователни и обучителни семинари, свързани с превенция на зависимостите и здравна просвета; образователна дейност, свързана с чуждоезиковото обучение, както и възможност за интерактивно обучение, чрез получаване на възможност за комуникация помежду им осъществявана на чужд език, бе изведена и идеята за необходимост от подпомагане на подготовката по общообразователните предмети; организиране на групи за взаимопомощ между младите хора.

Младежите от II фокус-група (младежи на възраст от 15 до 18 години, в риск от социално изключване) изразиха мнението, че дейностите, които ще осъществява центъра трябва да уплътняват със занимания свободното им време, като тези занимания бъдат свързани с техните интереси и таланти. Акцентът при проведената дискусия в тази група, участниците поставиха върху организирането на „занималня“,

подпомагаща общообразователната им подготовка като една от водещите дейности на Младежкия център. Представата, която те изграждат за подобен вид услуга е като зала, в която двама или трима учители, консултират учениците във връзка с трудностите, които те срещат при подготовката на уроците и подпомагат усвояването на знанията.

Младежите от III фокус-група (младежи на възраст от 17 до 18 години), че Младежкия център трябва да бъде място, където да изпълнят свободното си време с нещо ползотворно, да развиват талантите си и да изразходват излишната енергия, затова дейностите, които ще предлага центъра, трябва да бъдат свързани с обучения по различни видове изкуство. Друга дейност, която би била в унисон с техните интереси е професионалното ориентиране и консултиране при избор на ВУЗ. Младежите изтъкват и необходимост от дейност, свързана с предоставянето на информация относно възможностите, които предоставят различни сфери, свързани с тяхното социално приобщаване (пазар на труда, курсове по бизнес, обучение, допълващо професионалната им квалификация и компетентност).

Важен детайл, който изпъкна при дискусиите, проведени във фокус-групите е, че участниците в I и II група изявиха желание, центърът да подпомага общообразователната подготовка на младежите. Младежите от първата фокус-група са вече преки участници в пазара на труда и явно това оказва влияние при осъзнаването на дефицитите в подготовката им, младежите от втората група са в риск от отпадане от образователната система (или вече са отпадали от нея), като в подпомагането на общообразователната им подготовка те виждат възможност да бъде избегнат този риск.

Младежите от трите фокус-групи споделиха очакването, че услугите, които ще предоставя центъра ще бъдат безплатни, или цената им ще бъде по-ниска в сравнение с тази, която предлагат други институции или лица, предоставящи образователни услуги.

Относно екипът, осъществяващ дейността на Младежкия център, респондентите изразиха мнението, че това ще бъдат хора с разностранни интереси и просветителска нагласа.

Дискусиите с трите фокус-групи по първите два въпроса, които изграждат логически-смысловото поле, свързано с необходимостта от Младежки център и неговите функции и дейност, се потвърдиха и от количественото измерване на мнението на участниците, осъществено при апробирането на анкетата, която е използвана за статистическо проучване.

В хода на дискусиите участниците в трите фокус-групи споделиха проблеми, които считат за специфични за тяхната социална група. Един от тези проблеми е получаването на информация. Според младежите, социалните мрежи в Интернет не предоставят достатъчно информация по интересувашите ги проблеми, а стесняват фокуса на социална комуникация и адаптация, тъй като се разискват специфични и тясно профилирани теми, в същото време младежите не ползват и информация от конвенционалните медии, в резултат на което нямат изградени умения за набавяне и подбор на значима и полезна за социалното им развитие и приобщаване информация. В този смисъл, участниците в дискусиите споделят мнението за необходимост от широка реклама за дейността и функциите на центъра. Друг много важен проблем, който младежите изтъкнаха е нарастващата употреба на алкохол и употребата на меки и твърди наркотици. В този аспект възлагат като превантивна мярка уплътняването на свободното им време, което би осъществил Младежки център. Другият дискутиран проблем е необходимостта от място, където младежите да се срещат със свои връстници и да имат възможност да упражняват уменията, които придобиват в процеса на образованието си. Такова място според младежите би увеличило тяхната компетентност и подобрило възможността им за успешна социална комуникация.

По отношение на материалната база, където Центърът би могъл да осъществи функциите си, респондентите изтъкнаха необходимост от място, което ще даде възможност предлаганите дейности да бъдат общодостъпни. Конкретни

предложения са Центърът да разполага с кафене (което да способва комуникацията помежду им), киносалон, помещения, в които да се осъществява обучение и занимания по посочени от тях области на интерес.

Тъй като цел на провежданата застъпническа кампания е социалната адаптация на младите хора, логически-смислово бяха разисквани и въпросите за същността и отношението към доброволчеството, както и нагласата на младите хора за включване в работата на Младежкия център. Въпросът, свързан с представата на младежите за доброволчеството търси оценка за отношението на младите хора като начин за добиване на професионални умения и развиване на тези умения, чрез упражняване на общественополезна дейност. В същото време доброволчеството е свързано с възможността за добиване на социален опит и компетентност, които благоприятстват изграждането на активна лична позиция по наболели социални проблеми и умението да се взема решение за адекватна дейност по разрешаването на тези проблеми. При дискусиата с трите фокус-групи стана ясно, че младежите възприемат доброволчеството като благотворителна дейност, чийто обект са най-вече децата и хората в неравностойно положение. Дефиницията, която младежите дадоха за доброволчеството е „безвъзмездна дейност в полза на обществото“, „общественополезна работа“, изтъкнато бе, че доброволната дейност би донесла морално удовлетворение на извършващите такъв вид дейност. Като възможности за доброволческа дейност бяха посочени: дарителската дейност и дейност, свързана с превенция на зависимостите и насилието, инициативи, свързани с екологията (почистване, озеленяване, залесяване). Никой от участниците не посочи при дискутирането на въпроса лични ползи като добиване на опит и знания, като възможности за повишаване на социалната компетентност и подкрепа по отношение на професионалното и кариерно развитие. Като ползи от доброволческа дейност, в личен план, респондентите изтъкват възможността да опознаят хората, да станат по-добри, да си уплътнят времето и да свършат нещо полезно. В този смисъл респондентите не оценяват в голяма степен възможностите, които доброволчеството предоставя по отношение на социалната адаптация и компетентност.

Общоизразено бе мнението, че моралната удовлетвореност е в основата на извършването на доброволческа дейност, което е повод всички респонденти да желаят да извършват този вид дейност, според личното си време и предпочитания.

Последният въпрос: „Биха ли участвали младежите в работата на Младежкия център, колко време биха отделили за подобен вид дейност и срещу какво заплащане,“ разискван в дискусиите с фокус-групите логически-смислово кореспондира с предходния въпрос, тъй като има за цел да уточни нагласата на младежите за бъдеща работа в Младежкия център и заплащането, което биха очаквали за работата си. При отговорът на този въпрос особено силно изпъкна различния социален статус на участниците в трите фокус-групи, както и в представата им за реалното заплащане в различните сфери на пазара на труда. Очакванията на първата фокус-група, при евентуално участие в работата на центъра, се обединиха около сумата 400-500 лв, при втората фокус-група участниците изтъкнаха сумата от 200-300 лв (колкото да си покрият нуждите), докато при третата фокус-група участниците посочиха сумата около 700 лв.

В обобщение може да се каже, че всички участници изявиха желание за работа в структура от типа на Младежки център.

Изводите, които се налагат от дискусиите с трите фокус-групи са следните:

- **Младежите от изследваните социални групи имат необходимост от изграждане на Младежки център;**
- **Младежите независимо от социалния си статус имат сходни виждания за функциите и дейностите, които ще развива Младежкия център;**
- **Младежите считат, че биха имали полза от неформалното образование;**
- **Младежите изразяват готовност и желание за доброволческа дейност, свързана с разрешаването на проблеми в общността;**

3.2. Количественото проучване на нагласите и предпочитанията на младежите, относно създаването и функционирането на Младежки център на територията на община Дупница, бе проведено в периода 23.10.2011-18.12.2011г. За целта на проучването беше разработена анкета от седемнадесет въпроса, които да дадат възможност за изграждане на визия за необходимостта от Младежки център, дейности, чрез които би осъществявал функциите си, личната позиция и предпочитание на младежите за посещение на такъв вид център⁸. Проучването бе осъществено чрез публикуване на анкетата в сайта на сдружението www.1oflads.com и двата най-популярни новинарски сайта в региона на община Дупница-„Dupnicanews.EU”⁹ и „DenNews.bg”¹⁰. Време да изразят мнението си респондентите имаха през 55 календарни дни. Възможността за попълване на анкетата онлайн изразява концепцията на екипа на сдружение „Партньори-Дупница”, че по този начин информацията ще даде най-достоверни показатели за нагласите на младежите относно инициативата, тъй като самото попълване на анкетата е индикация за активен интерес в тази посока. Апробирането на анкетата при провеждането на дискусиите с фокус-групите, показва че тя е достатъчно надежден инструмент, който би уточнил и детализирал визията за необходимост и адекватност на услугите, предлагани от Младежкия център, на специфичните потребности на хората между 13 и 25 години.

Резултатите от проведеното количествено изследване са следните:

65% от респондентите, участвали в проучването са запознати с неформалното образование като дейност, останалата част или не са запознати или нямат точна представа от понятието.

78% от анкетиранияте считат, че неформалното обучение като образователна дейност би била от полза за нашия регион, другите участници в анкетата или не виждат полза или не могат да преценят ползата от този вид дейност.

⁸ <http://www.1oflads.com/doc/article/147/%D0%90%D0%9D%D0%9A%D0%95%D0%A2%D0%90.pdf>

⁹ <http://dupnicanews.eu/>

¹⁰ <http://www.dennews.bg/>

44% от анкетираните могат да посочат организация, осъществяваща неформално обучение или извънкласна дейност на територията на общината, 48% -не могат да посочат такава организация, а останалите 8% са дали различни отговори, които не дават яснота по темата.

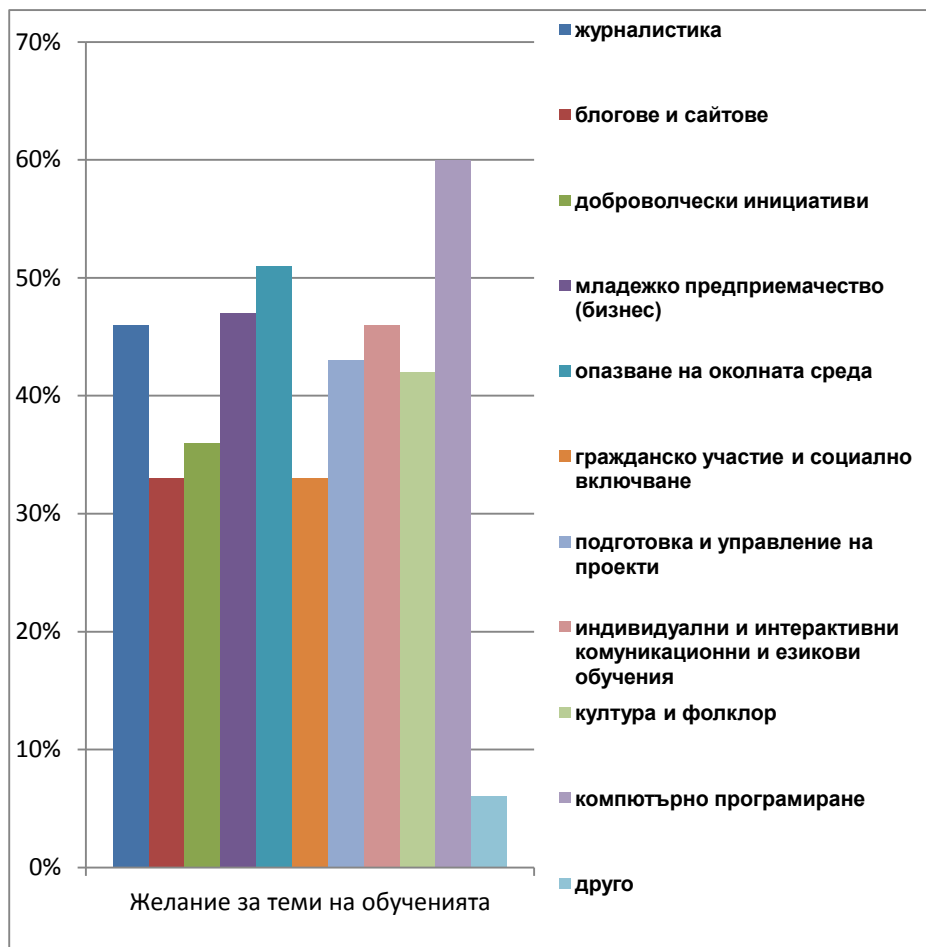
Участвалите в анкетирането се обединяват около желанието да научават нови неща-90%, нежелание изразяват 6%, а 4% не могат да преценят.

В тази връзка 31% от анкетираните споделят, че посещават място, където научават нови неща, 30% имат информация че съществува такова място, но не го посещават, 34% нямат информация за такова място, но биха искали да има такова, а 5% нямат информация и не биха посещавали такова място.

Идеята да бъде изграден Младежки център, чиято дейност да бъде свързана с неформалното образование на хората между 13 и 25 години, като бъде насочена спрямо техните интереси е подкрепена от 85% от анкетираните, 10% не могат да преценят, а 4% не биха подкрепили идеята.

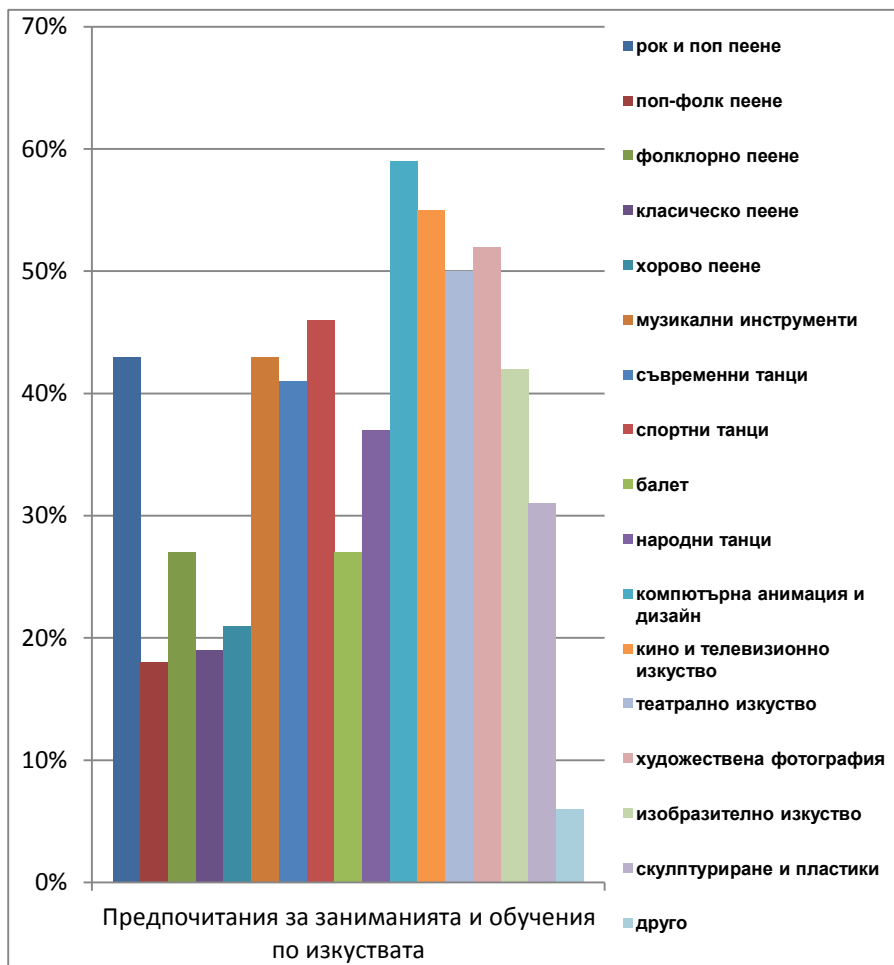
28% от респондентите заявяват, че биха посещавали такъв център, независимо от дейността му. 69% биха посещавали такъв център, ако предлаганото обучение е полезно за тях, 3% не могат да преценят биха ли посещавали такъв център.

Темите, които анкетираните, желаят да бъдат включени в програмите на центъра имат следното количествено измерение:



Респондентите може да отбележат повече от един отговор, поради което процентите може да надхвърлят 100%.

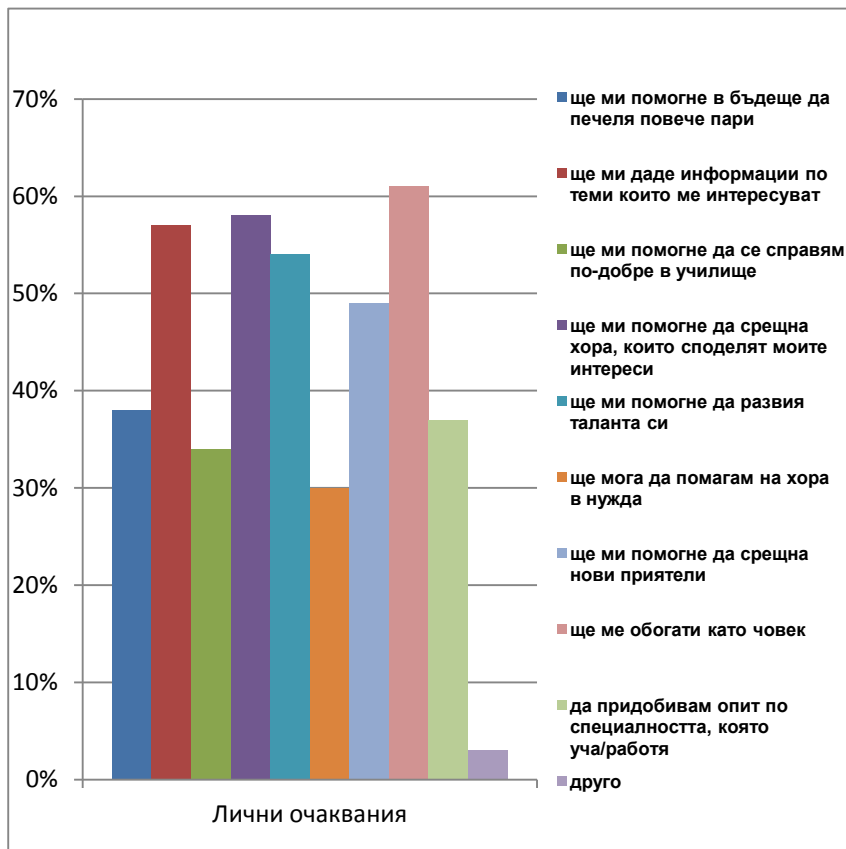
Заниманията и обученията по изкуствата, които анкетираните биха желали да предлага центъра са:



Респондентите може да отбележат повече от един отговор, поради което процентите може да надхвърлят 100%.

Резултатите от тези два въпроса са индикация, че младите хора желаят да получат обучение в няколко области, представляващи интерес за тях.

Като лични ползи, очаквани от евентуалното изграждане на младежки център респондентите посочват:



Респондентите може да отбележат повече от един отговор, поради което процентите може да надхвърлят 100%.

По-голямата част от анкетираните младежи, считат, че структура от типа на Младежки център ще бъде полезна за цялото общество-68%, друга част счита, че би бил полезна само за участващите в дейностите на центъра-20%, 12%-не могат да преценят.

82% от респондентите споделят, че имат нужда от място, където да общуват с хора, споделящи техните интереси, 11% нямат нужда от такова място, останалите 7% не могат да преценят имат ли нужда от такова място.

85% изразяват необходимост от място, където биха могли да допълнят професионалните си умения, 8% нямат необходимост от такова място, 7% не могат да преценят.

87% посочват необходимост от място, където да развиват таланта си, 6% нямат нужда от такова място, а 7% не могат да преценят.

87% посочват необходимост от място, където да упражняват хобито си, 8 % нямат такава нужда, а 5% не могат да преценят.

В количественото проучване се включиха 346 младежи, съотношението по признака пол показва, че по-голяма активност са проявили жените-64%.

Съотношението по признак възраст показва, че най-голяма активност са проявили младежите между 13-16-годишна възраст -55%, на второ място се нареждат младежите между 19-25-годишна възраст-24%, най-малка активност са проявили младежите между 17-19-годишна възраст-21%.

Тъй като цел на проведеното изследване е изграждане на Младежки център на територията на община Дупница, чрез чиято дейност би реализирано успешно социално включване на младежите между 13 и 25 години , резултатите, които получихме са показателни по отношение на социалните нагласи на самите младежи:

- **Младежите, въпреки непълната информация, която имат за възможностите, предоставяни от неформалното образование като дейност, благоприятстваща социалното им включване, имат потребност от структура, подпомагаща личностното им развитие.**
- **Мнозинството от младежите обвързват дейността и функциите на такъв вид структура с полза за цялото общество.**
- **Младежите изразяват готовност да се включват и осъществяват социална дейност в полза на обществото, когато тази дейност е тясно обвързана с техните лични интереси и предпочитания и подпомага личностното им израстване.**
- **Младежите имат необходимост от място, където да усъвършенстват социалната си компетентност чрез осъществяване на контакти и добиване на информация, значими за бъдещото им развитие.**

В този смисъл проучването на нагласите и очакванията на младежите би могло да бъде в основата на изграждане на успешно функционираща структура, по отношение на социалното им включване, каквато е Младежки център.

Анализът, който сдружение „Партньори-Дупница“ изготви въз основа на проведеното проучване, залегна в концепцията за изграждане, структуриране, обезпечаване и управление на дейностите на евентуален Младежки център в град Дупница.

4. ВИЗИЯ НА КОНЦЕПЦИЯТА „МЛАДЕЖКИ ЦЕНТЪР“ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ДУПНИЦА

4.1. Структура на дейностите, които центърът ще предлага и материална база, необходима за осъществяването им*.

*Структурата е изготвена въз основа на предпочитанията, заявени от респондентите при проведеното изследване.

4.1.1. Направление „Информация и консултация“. Информацията или консултацията ще се предоставят на място в индивидуална или групова форма. Осъществявани дейности:

- Професионално и кариерно ориентиране и консултиране;
- Консултиране на ученици, при които съществува риск от отпадане от образователната система, по общообразователни предмети;

Необходима материална база: един кабинет (или зала).

4.1.2. Направление „Обучение“. Дейностите, осъществявани в това направление се определят от желаните теми, посочени от участниците в проучването, като съществува възможност да бъдат променяни, ако желанието на младежите наложи нови актуални теми за обучение.

Необходима материална база: Обзавеждане и оборудване с подходяща техника и материали на два кабинета (или зали), позволяващи работа на групи от 15 млади хора, при съответното съвместяване на графици за провеждане на занятията и програмите за обучение.

4.1.3. Направление „Изкуства и представление“. Дейностите, които ще осъществява това направление се определят, както в предходното.

Необходима материална база: кабинет за провеждане на техническите дейности, репетиционна зала за танците и театралните дейности, репетиционна зала за музикалните занимания (включително музикални инструменти) и голяма зала за изнасяне на концерти и представления. Тук е мястото да отбележим, че е желателно в сградата на Центъра да има помощни пространства – коридори, фоайета, които да могат да се ползват като експозиционна площ за изяви на младите таланти обучавани в него – изложби на снимки, картини, видеостени и т.н. Това ще позволи концентриране на дейностите на едно място, което ще ги направи организационно, технически и финансово независими от външни лица или организации.

4.1.4. Направление „Граждански и социални дейности“. Осъществяваните и в това направление дейности отразяват желанието на респондентите, като те ще бъдат гражданска практика на всички млади хора, ползващи услугите на центъра по заявени теми на интерес и свързано с теоретичните въпроси, които изучават. Това направление включва още дейности по установяването, обучението и/или подпомагането на младежки лидери, младежки работници и младежки инициативи/инициативни групи.

За целите на това направление може да бъде използвана материалната база, посочена в другите направления. Тоест, обучения, дискусии и други дейности на направлението могат и ще ползват цялата база на Центъра.

4.1.5. Направление „Развлечения и свободно време“. В рамките на дискусиите във фокус-групите, както и при изготвянето на филма „Младата Дупница“¹¹, приложен към настоящия доклад, както и анкетите и младежките мнения от предаването „Лесно ли е да си млад човек в Дупница“, осъществено през декември 2009 година в рамките на проект „Да участвам в живота си“¹² (с финансовата подкрепа на Тръста за гражданско общество в Централна и Източна Европа) младите хора подчертаха необходимостта от дейности за забавление и места за срещи и общуване с

¹¹ <http://www.1oflads.com/publikatzii-mladezhki-tzentar/146-mladezhi-pravyat-film-za-mladite-hora-na-dupnitsa>

¹² <http://1oflads.com/grupa-radio>

връстници като задължителен компонент от един Младежки център.

Необходима материална база за свързани допълнителни дейности:

- Киносалон с до 50 места.
- Кафе-сладкарница, което да позволява не само изчакването на занятията и репетициите от младите хора, но да позволи запознанства, дискусии и общуване между тях. Да бъде само тяхно място.
- Зали за закрити игри: аеробика, боулинг, фитнес и други.
- Младежки поп-рок клуб/ дискотека („зона без чалга“)

4.1.6. Във връзка с административното и финансово обслужване на Центъра ще бъде необходимо помещение, в което да бъде разположен финансово-административен офис.

4.2. Относно екипа за осъществяване дейностите и управлението на Младежки център – Дупница.

4.2.1. Визията за екипа, който ще управлява и осъществява дейностите в Младежкия център, отразява концепцията, че центърът е място за лично практическо учене и лично кариерно развитие (включително стажуване). Заради това, виждаме и държим на участието на младите хора пряко в провеждането и управлението на дейностите му. Личната мотивация и добра теоретична подготовка са качествата, необходими на младите хора. Вярваме, че това ще доведе до ефективност, целенасоченост и гъвкавост на човешкия ресурс, ангажиран в изпълнението на дейностите и

управлението му – а така – до устойчивост на тази инициатива.

4.2.2. Специализирани дейности като администриране или консултиране ще бъдат извършвани от специалисти (или ще бъде осъществявана супервизия).

4.2.3. Привличане като лектори или обучители на популярни в своята област професионалисти, които биха осъществили принципа „учене чрез примера на успеха“.

4.3. Публичност и информация за дейностите на Младежки център

4.3.1. Публичността на центъра ще се осъществява главно чрез дейността на участниците в инициативите, осъществявани от този център (концерти, изложби, граждански инициативи и др.)*

*Всички публични дейности и функции могат да залежат в обученията и задълженията на младежките работници, които ще бъдат привлечени и ще работят в центъра.

4.3.2. Създаване на разпознаваем и атрактивен за младите хора е-профил (сайт; профил в популярните социални мрежи), правилно тематично ориентирани позиции в електронните търсачки и форуми.

4.3.3. Разпространение на информация за дейността на центъра в училищата.

4.3.4. Осъществяване на обратна връзка с родителите на участниците в дейностите на центъра.

4.4. Центърът като партньорска инициатива на местните власти, неправителствения сектор и младежите.*

* Тази визия е създадена въз основа на опита ни като организация задала моделите за изпълнение на места и центрове за работа с деца и младежи в град Дупница¹³, индивидуалния организационен и правен опит на членовете и сътрудниците на сдружението ни, както и въз основа на осъществено през декември 2011 година проучване на съществуващи практики в Интернет.

4.4.1. Младежки център-Дупница може да постигне устойчивост и развитие, ако се изгради като партньорство върху добре обмислен и внимателно разписан договор за правата и задълженията на оператора на дейностите и местните власти в община Дупница.*,**

* Съвместната работа на НПО и община въз основа на договор или споразумение за сътрудничество е най-често срещаната практика в България според наръчника „Общини и НПО. Партньорство без конфликт на интереси“ изготвен от Българския център за нестопанско право¹⁴. Според този документ,, партньорските споразумения между НПО и общини са най-широко разпространени при осъществяване на конкретен проект, финансиран от ЕС или други международни донори, както и при съвместното предоставяне на социални услуги въз основа на договор между общината и НПО (чл. 18, ал. 5 от Закона за социалното подпомагане). Заключенията на цитирания наръчник се допълват от интернет прегледа на съществуващите практики при действащите в страната младежко-консултативни центрове създадени по програма „Младежки информационно-консултантски центрове“ 2007 – 2010.

**Принципът на договорено партньорство може да бъде осъществен между повече от два субекта: НПО - община. Пример можем да дадем в работата на Младежки информационно-консултантски център „Интелект“ в Плевен, където активно сътрудничат неправителствени организации, община и местна гимназия.

4.5. Източници на ресурс за създаване на центъра и обезпечаване на неговите дейности.

4.5.1. Местната власт е тази, която чрез органите си на управление може да определи и насочи ресурс под формата на сграда за осъществяване на дейностите, техническа и

¹³ www.1oflads.com

¹⁴ http://www.bcnl.org/uploadfiles/documents/publikacii/npo_i_obshtini.pdf

административна помощ при подготовката на свързаните със Закона на устройство на територията процедури, документи и съгласувания, за ремонт и обновяване на предоставената сграда, осигуряване на средства за някои от разходите по поддръжка на сградата, включително и онези, свързани със Закона за местните данъци и такси. Местната власт има достъп до програмни ресурси на ЕС и държавния бюджет, които са насочени към осъществяването на такива инициативи – например, чрез проекти по покани на приоритетна ос 1 от ОП „Регионално развитие“ или приоритетна ос 4 от Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ (и съвместно с партньора/ите). Тя има и капацитета да осигури тяхното привличане и управление. Детайлите на този компонент от ресурсно осигуряване на центъра със сигурност са обект на визириания вече партньорски договор. Процесът е улеснен от достъпността на информацията за индикативните годишни програми на оперативните програми в България „Индикативни годишни работни програми“¹⁵, Националната програма за развитие на младежта 2011 – 2015¹⁶, и програмите на други публични и частни донори.

4.5.2. Неправителственият партньор/партньори и активни млади хора(групи) могат да търсят финансов ресурс за обезпечаване на дейностите в центъра чрез проекти по отворени покани на Националния център „Европейски младежки програми и инициативи“, част от оперативните програми в Република България, Европейското икономическо пространство, донорски програми на други неправителствени организации и дарителски фондове, директни покани на Европейския директорат за образование и култура, Европейската младежка фондация и т.н.

4.5.4. Дял при финансирането на Младежкия център биха имали дейностите, осъществявани в направление „Развлечения и свободно време“.

¹⁵ <http://eufunds.bg>

¹⁶ <http://www.youthbg.info/>

Обобщение

- Структура от типа на Младежки център би отговорила на нагласите и очакванията на младежите по отношение на социалното им включване.
- Тази структура дава възможност на обществото да изпълни заявеният си ангажимент към младите хора в унисон с техните специфични потребности.
- Централизираната форма на структурата е възможност за успешно партньорство между местни власти, младежи и НПО.
- Партньорството е в основата на взаимната солидарност и адекватна грижа за всички членове на обществото.